

Oplegvel Collegebesluit

Portefeuille R. van Doorn
Auteur Dhr. P. Möllers
Telefoon 5113407 E-mail: pmollers@haarlem.nl
WZ/OGV Reg.nr. 2012-489893
Te kopiëren: bijlagen
B & W-vergadering 12 februari 2013

Onderwerp

Programma onderhoudswerken 2013-2017

DOEL: Besluiten

Het college is bevoegd het meerjarenprogramma vast te stellen en uitgaven te doen op de daarbij behorende begrotingsposten.

B&W

1. Het college neemt kennis van het Programma onderhoudswerken 2013-2017.
2. Het college stelt uit het investeringsplan 2012-2017 jaarschijf 2013 de kredieten van de IP-stelposten 62.09 *vervangingsprogramma bruggen*, 63.08 *vervanging walmuren*, 63.09 a en b *vernieuwingen beschoeiingen en steigers*, 63.19 *vervanging rioleringen*, 65.10 c *speelvoorzieningen* en 65.18 *renovatie grootschalig groen* ter beschikking om uitgaven op te kunnen doen
3. De kosten van het voorstel zijn al geraamd in de begroting en investeringsplan.
4. Geheimhouding: op grond van economische en/of financiële belangen van de gemeente worden bijlagen C en D van dit besluit niet openbaar gemaakt en wordt geheimhouding opgelegd ex artikel 55 gemeentewet van het behandelde in de vergadering over de inhoud van dit stuk.
5. De inwoners van Haarlem, het bedrijfsleven en partners in de stad ontvangen daags na besluitvorming informatie over dit besluit.
6. Het college stuurt dit voorstel ter bespreking aan de commissie Beheer.

Besluit	Moties en amendementen
in te vullen door griffie	in te vullen door griffie
☐ Conform	☐ Ja
☐ Gewijzigd	☐ Nee
☐ Aangehouden	
☐ Afgevoerd	Datum vergadering

Collegebesluit

Onderwerp: Programma onderhoudswerken 2013-2017

Reg. Nummer: WZ/OGV 2012-489893

1. Inleiding

Hierbij treft u aan het Programma onderhoudswerken voor de jaren 2013-2017.

In de in 2012 opgestelde 'Visie en Strategie beheer en onderhoud 2013-2022' is beschreven wat de stand van zaken is van het beheer en onderhoud en hoe Haarlem wil omgaan met het beheer en onderhoud.

Bij de behandeling van de kadernota is door de raad besloten voor de periode 2013-2022 de middelen te verschaffen die in de Visie en Strategie nodig worden geacht voor het onderhoud en beheer van de kapitaalgoederen.

Centraal in de komende jaren staat het vasthouden van de kwaliteiten die door de inspanningen van de afgelopen jaren zijn ontstaan. Een kwalitatief goede openbare ruimte is één van de dragers van de Haarlemse wijken. Naast adequate voorzieningen en een goed woningaanbod is de openbare ruimte het verbindende element dat de stad haar karakter geeft. Het beleid is om de openbare ruimte zo te onderhouden dat er sprake is van tevredenheid bij de burgers en andere gebruikers van de openbare ruimte. Met de aanpak van de Visie en Strategie beheer en onderhoud 2013-2022 en de beheer- en onderhoudsplannen kan de kwaliteit van de openbare ruimte in de komende jaren op een aanvaardbaar niveau worden gehandhaafd. In dit Programma onderhoudswerken is daaraan uitvoering gegeven.

2. Besluitpunten college

1. Het college neemt kennis van het Programma onderhoudswerken 2013-2017.
2. Het college stelt uit het investeringsplan 2012-2017 jaarschijf 2013 de kredieten van de IP-stelposten 62.09 *vervangingsprogramma bruggen*, 63.08 *vervanging walmuren*, 63.09 a en b *vernieuwingen beschoeiingen en steigers*, 63.19 *vervanging rioleringen*, 65.10 c *speelvoorzieningen* en 65.18 *renovatie grootschalig groen* ter beschikking om uitgaven op te kunnen doen.
3. Geheimhouding: op grond van economische en/of financiële belangen van de gemeente worden bijlagen C en D van dit besluit niet openbaar gemaakt en wordt geheimhouding opgelegd ex artikel 55 gemeentewet van het behandelde in de vergadering over de inhoud van dit stuk.

3. Beoogd resultaat

Haarlem moet schoon, heel en (fysiek) veilig zijn. De in de begroting onder de beleidsvelden 9.2, 9.3 en 9.4 genoemde doelstellingen voor dit jaar worden met dit programma uitgevoerd.

4. Argumenten

Met ingang van 2013 werken we op basis van de Visie en Strategie onderhoud en beheer 2013-2022. Per 2014 zal ook de begroting worden aangepast op de uitgangspunten van de Visie en Strategie beheer en onderhoud in samenhang met de nieuwe organisatie, waarbij gebiedsgericht werken een belangrijke rol zal spelen. Bij de Kadernota zijn afspraken gemaakt over het bezuinigen op riooluitgaven, zodat meerdere grotere rioolwerken pas vanaf 2015 weer in het programma onderhoudswerken opgenomen zijn.

Het programma onderhoudswerken is slechts indicatief. Dat is ook inherent aan een programma. In de loop van het jaar blijkt vaak dat projecten vertraging kennen of soms zelfs, al of niet tijdelijk, stop worden gezet. Dat leidt tot veranderingen in het programma. Dit geldt evenzo voor de budgetten die daarbij zijn genoemd. Dat zijn ramingen die naarmate een project verder tot ontwikkeling komt zullen moeten worden bijgesteld.

De projecten zijn afgewogen volgens het afwegingskader uit de Visie en Strategie beheer en onderhoud. Dit afwegingskader vindt u in bijlage B. Het afwegingskader is het instrument waarmee de raad “aan de knoppen draait”. In de praktijk van het voorliggende programma is de directe invloed van het afwegingskader nog beperkt. Dat heeft te maken met de navolgende redenen.

Een onderdeel van het afwegingskader zijn de aspecten risicovol, kans op subsidies, afspraken en werk-met-werk maken.

Indien onderhoud als risicovol wordt beschouwd dan moet het altijd worden geprogrammeerd en zo spoedig mogelijk.

Indien er subsidies kunnen worden verkregen of al zijn toegezegd dan is het onverstandig de projecten niet spoedig uit te voeren, omdat dan de subsidie onder druk zou komen te staan. Subsidies zorgen naast de herinrichting ervoor dat ook de onderhoudskwaliteit weer maximaal is, zodat daarmee de totale onderhoudsachterstand afneemt. Vandaar ook dat er in de Visie een taakstelling is opgenomen om op die wijze indirect ook het onderhoud mede te financieren.

Als er afspraken zijn over projecten, met derden, het college of de raad wordt een project ook uitgevoerd ongeacht de score. Wel kan er met deze projecten nog geschoven worden in de tijd zodat de score nog een rol kan spelen in de volgorde van aanpak.

Werk-met-werk maken is ook een aspect wat enige voordeel oplevert.

Doordat de reeds lopende projecten en de projecten die in 2012 zijn stilgelegd eerst moeten worden uitgevoerd en omdat er nog maar beperkt budget is in de jaren 2013 en 2014 voor de aanpak van rioleringen is de volgorde in het onderhoudsprogramma nog niet altijd dezelfde als volgens het afwegingskader mag worden verwacht.

In bijlage A wordt per beheerdomein¹ (beleidsveld) een nadere toelichting gegeven op dit programma onderhoudswerken.

Wanneer projecten in voorbereiding worden genomen zal een toets op de bereikbaarheid plaatsvinden, waardoor het mogelijk is dat bepaalde werken moeten worden vertraagd of versneld omdat samenloop de bereikbaarheid van de stad teveel onder druk zou zetten.

Het achterstallig onderhoud zal conform de Visie en strategie onderhoud en beheer eind 2013 op een aanvaardbaar niveau zitten van ongeveer 35 miljoen. Wanneer nieuwe inspecties zijn gehouden kan worden vastgesteld of de prognoses ook gehaald zijn.

Duurzaamheid

¹ Met beheerdomeinen of beleidsvelden worden de diverse onderdelen van de openbare ruimte bedoeld, zoals groen, wegen, openbare verlichting, kunstwerken, oevers, e.d.)

Onderhoud wordt uitgevoerd overeenkomstig de afspraken die gemaakt zijn over de aanwending van duurzame materialen. Verder zijn maatregelen die in diverse domeinen worden genomen in het kader van onderhoud van zichzelf al duurzaam, zoals vervanging van oude lampen door LED en aanleg van gescheiden riolering. Verder is uitgangspunt bij duurzaamheid dat gestreefd wordt naar verlenging van levensduur van onderdelen en materialen bij alle beheerdomeinen. Daarbij snijdt het mes aan twee kanten, er worden kosten bespaard door materialen langer te gebruiken en door het langere gebruik hoeft materiaal niet (vroegtijdig) te worden vervangen. Van te voren zullen ook toepassingen en materialen worden gekozen op langere levensduur.

5. Kanttekeningen

Geen

6. Uitvoering

Communicatie

In de stadsdeeluitvoeringsprogramma's (STUPS) wordt een overzicht van de projecten in de openbare ruimte die in 2013 op stapel staan opgenomen.

Participatie & inspraak

Voor projecten waarbij uitsluitend sprake is van onderhoud, hetgeen voor de meeste projecten die in dit programma zijn opgenomen geldt, zal de nadruk niet liggen op het creëren van draagvlak, maar zal er meer sprake zijn van communicatie over de uitvoering.

Indien sprake is van herinrichtingsprojecten is de looptijd en de dynamiek van het project een geheel andere. Er wordt een PIP gemaakt, die inzage geeft in de omgevingsfactoren van het project. Vervolgens wordt een projectopdracht opgesteld met de eisen waaraan het project moet voldoen. Daarna wordt een voorlopig ontwerp gemaakt op basis van de participatie en dit VO wordt in inspraak gebracht. Na verwerking van de inspraakreacties, hetgeen resulteert in een definitief ontwerp, vindt besluitvorming plaats.

Vooraf wordt een communicatieplan gemaakt. Ook ten behoeve van de uitvoering wordt een communicatieplan opgezet.

7. Bijlagen (ter inzage)

- A. toelichting op raadsstuk en beschrijving per beheerdomein (beleidsveld) en de bijbehorende middelen
- B. afwegingskader uit de Visie en Strategie beheer en onderhoud 2013-2022
- C. de projecten per stadsdeel en alfabetisch met het volledige projectbudget
- D. de projecten die worden gefinancierd uit de routinematige investeringen die zijn opgenomen in het Investeringsplan (posten vervangingsinvesteringen)
- E. kaart met projecten in de openbare ruimte die in de periode 2013-2017 voor uitvoering en voorbereiding zijn gepland in het programma onderhoudswerken

Het college van burgemeester en wethouders,

de secretaris

de burgemeester

Programma onderhoudswerken 2013-2017

Voor 2013-2017 is mede op basis van de Visie en Strategie beheer en onderhoud een nieuw onderhoudsprogramma gemaakt. De kern van het programma is dat het bedoeld is om projecten in de tijd te zetten en de daarbij benodigde budgetten in te plannen, om te komen tot een zo goed mogelijke besteding en uitputting van de budgetten.

Het programma betreft projecten die worden gefinancierd enerzijds van exploitatiegelden (gewone begroting) en anderzijds van gelden uit de posten voor vervangingsinvesteringen die in het IP zijn opgenomen. Ook middelen voor vervangingsinvesteringen die in voorgaande jaren ter beschikking zijn gesteld worden daarvoor aangewend. Met andere woorden: deze bedragen zijn doorgeschoven uit andere jaren. Dit betreft uiteraard alleen vervangingsinvesteringen; exploitatiegelden staan vooralsnog slechts in het jaar waarvoor ze worden verstrekt ter beschikking. In geval van overschotten op de exploitatiebegroting kan er een voorziening worden getroffen om deze budgetten te behouden voor het project waaraan ze werden toegewezen.

In de loop van het jaar blijkt vaak dat projecten vertraging kennen of soms zelfs, al of niet tijdelijk, stop worden gezet. Om te zorgen dat het bestedingsniveau op peil blijft, moet er een ander project worden opgepakt. Om hierop in te spelen zijn in het programma meer projecten gepland dan er budget is. De extra projecten zijn in feite reserveprojecten, maar kunnen worden geactiveerd zodra er een ander wegvalt. Zouden we dit niet op deze wijze doen dan loopt de aanpak van onderhoud achterstand op.

De laatste jaren van het programma zijn nog niet volledig geprogrammeerd tot het beschikbare budget. Dit heeft als reden dat het programma riolering nog niet voor alle jaren kan worden gemaakt, omdat eerst het Gemeentelijk Rioleringsplan moet worden gemaakt en vastgesteld. Het programmeren van rioleringsprojecten heeft naast de relatie met onderhoud ook een sterke relatie met het uit te voeren beleid. Met de programmering van riolering hangt de programmering van wegen, groen en openbare verlichting weer sterk samen. Verder is enige flexibiliteit in het programma ook wenselijk.

Het meerjarenprogramma bevat qua aard uitsluitend onderhoudsprojecten of sterk aan onderhoud gerelateerde benoemde IP-projecten, zoals bijvoorbeeld Gemaal Parklaan en walmuren Nieuwe Gracht. Daarnaast zijn budgetten opgenomen voor algemene onderdelen van het werken aan de openbare ruimte, zoals bewegwijzering, onderzoek, asfaltonderhoud, etc. Onderdeel van het budget is ook de post voor verkeersvoorzieningen. Hierin wordt o.a. de eigen bijdrage voor gesubsidieerde verkeersprojecten opgenomen.

Samengevat bestaat het programma onderhoudswerken uit de volgende typen projecten:

- de projecten die worden gefinancierd uit de stelposten voor vervangingsinvesteringen uit het IP dit zijn:
 - *62.09 vervangingsprogramma bruggen*
 - *63.08 vervanging walmuren*
 - *63.09 a en b vernieuwingen beschoeiingen en steigers*
 - *63.19 vervanging rioleringen*
 - *65.10 c speelvoorzieningen*
 - *65.18 renovatie grootschalig groen*
- de benoemde projecten genoemd in het IP met een sterke relatie tot onderhoud dit zijn:
 - *61.41 herinrichten Reinaldapark fase 3*
 - *61.45 Houtmanpad Fietsverbinding*
 - *WZ.06 Renovatie wandelpromenade Sanden-/Pratten-/Engelenburg*
 - *63.03 vervanging walmuur Nieuwe Gracht fase 2*
 - *63.16 verplaatsing (nieuwbouw) gemaal Parklaan*
 - *WZ.04 walmuur Nieuwe Gracht (Kruisbrug-Jansbrug en Jansbrug-Nassaubrug)*

- WZ.05 vervangen ophaalbrug Buitenrustbruggen
 - WZ.07 kademuren Spaarne
- de onderhoudsprojecten die vanuit de exploitatiebegroting worden gefinancierd

Verder komen in het programma onderhoudswerken nog projecten voor voor algemene onderdelen van het werken aan de openbare ruimte, zoals onderzoeken, asfaltonderhoudsbestek, bestek groot onderhoud oevers, etc. Deze projecten zijn ondergebracht onder “stadsdeel Haarlem”, omdat ze niet onder een regulier stadsdeel zijn onder te brengen en nog de doorgeschoven projecten uit eerdere jaren.

Strategisch beheer

Vanaf 2013 is een nieuwe aanpak gekozen. Hiervoor is een nota Visie en Strategie beheer en onderhoud 2013-2022 en acht beheerplannen gemaakt

Omvang projecten heroverwegen / noodgedwongen minder integraal

Daar waar reeds afspraken zijn gemaakt over bijdragen aan vernieuwing en herstructurering van woningbouw worden de afspraken gestand gedaan, zoals bij IVOREZ, Reinaldapark en Delftwijk. Ook zal blijvend worden gezocht naar samenhang van het onderhoudsprogramma met het woningbouwprogramma. Indien sprake is van onderhoudsachterstand in de direct aansluitende openbare ruimte zal dat zoveel mogelijk prioriteit krijgen. Deze samenwerking zal echter niet van de omvang van IVOREZ kunnen zijn.

Focus op onderhoud / noodgedwongen minder vernieuwing

Het gevolg van de keuze in de Visie en Strategie beheer en onderhoud is dat het uitgangspunt uitsluitend onderhoud is. Verfraaien kan alleen daar waar geen sprake is van substantiële meerkosten en in geval van externe financiering of door gebruikmaking van de bestemmingsreserve die hiervoor bij de kadernota is vastgelegd. Indien voor projecten subsidies kunnen worden verworven dan geldt dat we wel kunnen investeren in vernieuwing en herinrichting. Subsidies zorgen naast de herinrichting ervoor dat ook de onderhoudskwaliteit weer maximaal is, zodat daarmee de totale onderhoudsachterstand afneemt.

Relatie met de begroting

De in de begroting onder de beleidsvelden 9.2 en 9.3 en 9.4 genoemde doelstellingen voor dit jaar worden met dit programma uitgevoerd. Het bijgaande uitvoeringsprogramma, bijlage C, geeft aan hoe de budgetten worden besteed.

Bereikbaarheid van de stad

Wanneer projecten in voorbereiding worden genomen zal een uitgebreide toets op de bereikbaarheid gebeuren, waardoor het mogelijk is dat bepaalde werken moeten worden vertraagd of versneld omdat samenloop de bereikbaarheid van de stad teveel onder druk zou zetten.

Budgetten per domein

In 2012 is voor alle technische domeinen behalve voor het domein riolering een strategisch beheerplan opgesteld, samen met het overkoepelende kader van de nota Visie en Strategie onderhoud en beheer. Voor riolering wordt momenteel geschreven aan een nieuw gemeentelijk rioleringsplan, wat in de loop van 2013 zijn beslag krijgt. Het strategisch beheerplan geeft, op basis van het gewenste kwaliteitsniveau, inzicht in het over de jaren 2013-2022 uit te voeren onderhoud en bijbehorende kosten. Het strategisch beheerplan is noodzakelijk voor een goede invulling van het op te stellen programma van de onderhoudsprojecten.

De begroting van 2013 is nog niet aangepast aan de Visie strategie beheer en onderhoud 2013-2022. Na de samenvoeging van de hoofdafdelingen Wijkzaken en Stedelijke Projecten, vanaf 2014 en gekoppeld aan het gebiedsgericht werken willen we de budgetten verder “ontschotten”, dat wil zeggen dat er meer flexibiliteit ontstaat in de besteding van onderhoudsbudgetten, zodat het mogelijk wordt

om tussen domeinen budget uit te wisselen als de situatie daar om vraagt. In de praktijk betekent dit dat de productverdeling in de begroting daar waar mogelijk wordt losgelaten. Hiervoor komt nog een apart voorstel naar het college.

In de hieronder aangegeven budgetten is de eventuele overloop uit eerder jaren, waarvan bij IP - projecten sprake kan zijn, niet meegenomen. Deze bedragen zullen pas met de jaarafsluiting bekend worden.

1. Domein riolering

Met het 2e Gemeentelijk Rioleringsplan (GRP 2007-2011) wordt invulling gegeven aan de drie gemeentelijke zorgplichten voor de riolering (afvalwater-, hemelwater- en grondwaterzorgplicht) Op 22 december 2009 is de Waterwet in werking getreden. De Waterwet vervangt 8 bestaande wetten voor het waterbeheer in Nederland en beschrijft de zorgplichten voor het ondiepe grondwater en het hemelwater. (GRP en Gemeentelijk GrondwaterPlan (GGP), verschenen in 2008). In 2013 zal een nieuw GRP verschijnen, de voorbereidingen daaraan zijn in volle gang.

De raad heeft besloten om het geheel van de woonlasten in 2014 en 2015 (rioolheffing, afvalstoffenheffing en OZB) niet sterker te laten stijgen dan de gemiddelde stijging in de grote gemeenten in Nederland. Om dit te bereiken is het rioolbudget voor 2013 en 2014 verlaagd en dus ook het investeringsniveau.

Om qua programma invulling te geven aan deze sterk fluctuerende budgetten is er voor gekozen om in 2014 de werken die in eerdere jaren zijn gestart voort te zetten en daarnaast vooral in te zetten op het voorbereiden van werken zodat in 2015 en verder, als de budgetten weer toenemen, werken in uitvoering genomen kunnen worden.

De riolering is kwalitatief redelijk op orde maar er wordt wel extra geïnvesteerd in een duurzame inrichting van de riolering. De vier belangrijkste opgaven zijn:

- reparatie, renovatie en vervanging riolering (van kwalitatief slechte riolering)
- verbetering rioleringsysteem en vergrotingen (beperking wateroverlast en beperking vuilemissies)
- aanleg milieuvoorzieningen (beperking vuilemissies en duurzame rioleringsinrichting: aanleg bergbezinkbassins, aanleg gescheiden stelsels e.d.)
- verbeteren en optimaliseren drainagesystemen (optimalisering beheer stedelijk grondwatersysteem)

IP 63.16 en 63.19 a/b						
	IP	2013	2014	2015	2016	2017
Verplaatsing (nieuwbouw) gemaal Parklaan	63.16	817.903				
Vervanging rioleringen	63.19	9.042.500	2.318.500	15.506.000	10.000.000	10.000.000
Totaal		10.860.403	2.318500	15.506.000	10.000.000	10.000.000

2. Domein wegen (= totaal aan verhardingen)

Uit de Omnibusenquête bleek in 2011 een hogere waardering voor de openbare ruimte dan voorgaande jaren. We boeken resultaten, maar er bestaat nog steeds een onderhoudsachterstand voor wegen. De verhardingen moeten in ieder geval veilig en functioneel zijn. Er wordt bij werkzaamheden zoveel mogelijk aansluiting gezocht bij rioleringswerkzaamheden, zodat het beschikbare budget op de meest efficiënte manier wordt ingezet. Een deel (19%) van de investeringen aan de wegen kan zodoende door het rioleringsbudget worden gedragen.

Ook wordt voor 2013 ingezet op de separate aanpak van onderhoud, vooral daar waar van onderhoud in beperkte mate (30-50%-maatregelen) sprake is, zal ervoor gekozen worden om uitsluitend de onderhoudsachterstanden te verhelpen. Met deze aanpak werd de afgelopen jaren al ervaring opgedaan en de reacties daarop zijn overwegend positief.

In het investeringsplan stond tot 2011 onder nr. IP 67.51 een budget opgenomen voor investeringen die verkeerssituaties verbeteren. Deze post is per 2012 overgeheveld naar de begroting tot een bedrag van €295.400 en maakt nu onderdeel uit van het domein “Wegen”. Het betreft hier een budget voor kleine investeringen in verkeerskundige verbeteringen aan de openbare ruimte. Het budget voor verkeersvoorzieningen wordt voornamelijk gebruikt voor dekking van de zogenaamde eigen bijdrage, waarvan sprake is bij subsidieprojecten (het niet gesubsidieerde deel).

I.v.m. de overbesteding in 2011 is het budget wegen straten en pleinen in de exploitatiebegroting in de jaren 2013 en 2014 nog met 1,2 miljoen per jaar verminderd.

Beheer en onderhoud wegen, straten en pleinen productnr. 090201	2013	2014	2015	2016	2017
Groot onderhoud open verhardingen GOOV	2.613.304	3.452.704	4.652.704	4.466.004	4.466.004
Groot onderhoud gesloten verhardingen GOGV	4.345.332	4.813.132	4.813.132	4.579.232	4.579.332
Totaal	6.958.636	8.265.836	9.465.836	9.045.236	9.045.336
Vanuit IP 67.51 verkeersvoorzieningen	295.400	295.400	295.400	295.400	295.400

3. Domein openbare verlichting

Openbare verlichting heeft tot doel om bij duisternis alles zichtbaar te maken dat voor een veilig en doelmatig gebruik van de openbare ruimte van belang is. Verlichting levert een grote bijdrage aan verkeersveiligheid, sociale veiligheid en leefbaarheid. Naast deze primaire taak heeft de verschijning van de masten en armaturen invloed op het straatbeeld.

De meerjarenplanning “openbare verlichting” volgt daar waar mogelijk de planning van andere domeinen om te komen tot een integrale meerjarenplanning. Daarnaast wordt geïnvesteerd om oude armaturen te vervangen voor duurzame oplossingen zoals te dimmen en/of energiezuinige LED armaturen. Dit levert behalve milieuvoordeel ook financieel voordeel op, in de zin van meer betrouwbaarheid, minder storingen en lagere energiekosten.

onderhoudsbudget productnr. 090201	2013	2014	2015	2016	2017
Openbare verlichting op normniveau brengen OVN	2.041.891	2.383.491	2.383.491	2.271.191	2.271.191

4. Domein groenvoorzieningen

Het dagelijks en groot onderhoud van het groen zal zoveel mogelijk onveranderd plaatsvinden, ongeacht de bezuinigingen.

Een nadeel van de bezuinigingen is dat groenvervanging vaak 'meelift' met andere projecten in de openbare ruimte, die nu vanwege de bezuinigingen minder voorkomen of beperkt blijven tot onderhoud en niet meer op integrale wijze met groen kunnen worden uitgevoerd. De komende jaren zullen hiervoor oplossingen moeten komen.

Voor een aantal parken en groengebieden, vooral Schoterbos, Haarlemmerhout, Engelandpark, Meerwijkplas, Heempark, Frederikspark en Poelbroek zijn of worden beheerplannen ontwikkeld, met als doel dat de kwaliteit van het beheer en het gebruik van het groen verbetert.

IP 65.18						
	IP	2013	2014	2015	2016	2017
Renovatie grootschalig groen	65.18	1.000.000	500.000	1.000.000	1.000.000	1.000.000

Beheer en onderhoud openbaar groen productnr. 090203						
		2013	2014	2015	2016	2017
Intensivering openbare ruimte IOR		530.579	577.779	577.779	554.179	554.179

5. Domein straatmeubilair

Er wordt stapsgewijs gewerkt naar meer eenheid en eenduidige keuzes in te gebruiken typen, plaatsingscriteria en afstemming op de omgeving. De straatnaamborden worden in een periode van ca. 10 jaar vervangen door een eigen Haarlems type.

Onderhoudsbudget productnr. 090203						
		2013	2014	2015	2016	2017
Straatmeubilair STRM		511.661	558.261	558.261	534.961	534.961

6. Domein speelvoorzieningen

In de afgelopen 10 jaar zijn de openbare speelplekken in Haarlem systematisch doorgelicht en heeft een drastische sanering plaatsgevonden. Leidende criteria hierbij waren een goede spreiding over de wijken en de veiligheid van de speeltoestellen. Naar aanleiding van een evaluatie van beheer en beleid in 2009 is een nieuw beleidsdocument in ontwikkeling, dat begin 2013 wordt vastgesteld. De eventuele consequenties van dit nieuwe beleid zijn overigens niet opgenomen in de budgetten voor onderhoud. Voor dit domein kan geen volledig programma voor 5 jaar worden opgesteld. Speelvoorzieningen kenmerken zich door een korte omloopsnelheid van de elementen (10-15jr). Inspectieresultaten bepalen de aanpak die dan meestal op relatief korte termijn moeten plaatsvinden. Op dit moment kijken we max. 2 jaar vooruit. Geprobeerd wordt dit de komende periode op te rekken naar 3 jaar.

IP 65.10c						
	IP	2013	2014	2015	2016	2017
Speelvoorzieningen	65.10c	254.000		127.000		

Onderhoudsbudget productnr. 090204						
		2013	2014	2015	2016	2017
Speelvoorzieningen op normniveau brengen SVN		436.071	479.671	479.671	457.871	457.871

7. Domein kunstwerken

Bruggen zijn druk belaste onderdelen van de verkeersaders en dienen veilig, heel en voldoende bedrijfszeker te zijn. Alle in het vervangingsprogramma bruggen opgenomen projecten zijn te herleiden tot deze drie uitgangspunten.

In 2012 is het strategisch beheerplan voor dit domein afgerond. Dit plan geeft, op basis van het voor kunstwerken gewenste kwaliteitsniveau, inzicht in de over de jaren uit te voeren onderhoudsmaatregelen en bijbehorende kosten. Het strategisch beheerplan Kunstwerken is noodzakelijk voor een goede invulling van de meerjarenplanning van de onderhoudsmaatregelen.

Gezien de omvang van het achterstallig onderhoud bij kunstwerken komen er een aantal zogenaamde onvermijdelijke investeringen aan. Het betreft feitelijk het inlopen van achterstallig onderhoud dat te groot is voor de reguliere budgetten. De voorgaande jaren zijn dit soort investeringen ook opgenomen in het investeringsplan, zoals Melkbrug en Prinsenbrug. Momenteel zijn de noodzakelijke vervangingen (van de bewegende delen) aan de Buitenrustbruggen WZ.05 en de wandelpromenade Sanden-, Pratten- en Engelenburg in Schalkwijk WZ.06 in het IP opgenomen.

Verder loopt er een onderzoek naar de vaste onderdelen van de Buitenrustbruggen. Voor de vervanging van de bewegende delen zijn al bedragen opgenomen in het IP. Eerder gehouden visueel onderzoek heeft aangegeven dat het raadzaam is de staat van de landhoofden en aanbruggen nader te onderzoeken. In de loop van 2013 worden hiervan de resultaten bekend.

Bij het inplannen van werk aan bruggen speelt de bereikbaarheid een grote rol. Verkeersproblemen moeten voorkomen worden, daarom wordt de planning voor werkzaamheden aan bruggen altijd met de bereikbaarheidsregisseur doorgenomen.

IP 62.02, 62.09, WZ.05, WZ.06						
	IP	2013	2014	2015	2016	2017
Aanpassen brugbediening, brugwachtershuisje en wachtplaatsen	62.02	345.000				
Vervangingsprogramma bruggen	62.09	1.727.000			450.000	
Vervangen val en hameistijlen Buitenrustbruggen	WZ.05	100.000	600.000	2.800.000	500.000	
Renovatie Wandelpromenade Sanden/Pratten/Engelenbrug	WZ.06					200.000
Totaal		2.172.000	600.000	2800.000	950.000	200.000

onderhoudsbudget productnr. 090401					
	2013	2014	2015	2016	2017
Groot onderhoud vaste bruggen GOVB	332.577	360.577	360.577	346.577	346.577
Groot onderhoud beweegbare bruggen GOBB	179.557	200.357	200.357	189.957	189.957
Totaal	512.134	560.934	560.934	536.534	536.534

8. Domein oevers en water

Oevers

Onder oevers valt het gehele scala aan constructies die dienen om de oever te ondersteunen, van harde walmuur tot natuurvriendelijke oever.

Om efficiënter met onderhoudsgelden om te gaan zijn in 2012 alle in slechte staat zijnde eenvoudige oeverconstructies in één meerjarenproject ondergebracht en op de markt gezet. Dit schaalvoordeel zal bijdragen aan het verminderen van VAT-kosten. Dit project loopt door tot en met 2014.

Overige oevers, o.a. complexe kademuuren of oevers waarvan bij onderhoud de functie wijzigt, bijvoorbeeld van harde oever naar natuurvriendelijke oever, worden als individueel project aangepakt, mede omdat daar inspraak en bestuurlijke besluitvorming voor nodig is.

Gezien het voorgaande zal het voorheen grote aantal oeverprojecten in het MJP in de komende jaren afnemen tot een viertal type projecten, namelijk 1. de meerjarenopdracht oevers, 2. lopende bijdragen

aan andere projecten, 3. een beperkt aantal grote kadeprojecten en 4. oevers waarvan de functie wijzigt.

In 2012 en begin 2013 worden diverse nadere technische inspecties uitgevoerd naar de onderhoudsstaat van walmuren. Een walmuur is een oeverbescherming in de vorm van een muur op een fundering. De staat van de walmuren is slechter dan vooraf werd verwacht.

Overige slechte walmuren worden gemonitord op verandering, zodat enerzijds de vervanging zo lang mogelijk kan worden uitgesteld en anderzijds plotselinge bezwijkingsgedrag kan worden voorkomen of vroegtijdig kan worden onderkend. Een andere maatregel is ontlasting van zwaar vrachtverkeer, zodat de belasting op de muren vermindert.

In 2012 is het strategisch beheerplan oevers afgerond. Dit plan geeft inzicht in de over de jaren 2013-2022 uit te voeren onderhoudsmaatregelen en bijbehorende kosten. De voornoemde investeringen komen daar in voor en zijn vervolgens ook opgenomen in het investeringsplan indien de kosten niet uit de exploitatie kunnen worden gedekt. Het betreffen onder andere Walmuur Nieuwe Gracht fase 2 (rakken A en B) en fase 3 (rakken C en D) en de kademuren langs het Spaarne. Per 2016 is in de stelpost 63.08 vervanging walmuren €550.000 opgenomen voor de kade aan de Raamvest en in 2017 €1.000.000 voor de kade langs de Noorder Emmakade en het Tuinlaantje. Ook zijn in het IP nieuwe posten WZ.04 en WZ.07 opgenomen respectievelijk voor de walmuur Nieuwe Gracht fase 3 en voor de kademuren Spaarne.

In 2013 staat de uitvoering van enkele omvangrijke kadeprojecten gepland zoals de Bakenessergracht en fase 2 van de Nieuwe Gracht.

IP 63.03, 63.08, 63.09, WZ.04, WZ.07						
	IP	2013	2014	2015	2016	2017
Vervanging walmuur Nieuwe Gracht	63.03	1.613.145				
Vervanging walmuren	63.08	470.000			550.000	1.000.000
Vernieuwing beschoeiingen en steigers	63.09a en b	679.000	679.000	679.000	679.000	679.000
Walmuur Nieuwe Gracht (rak Kruisbrug-Jansbrug en rak Jansbrug-Nassaubrug)	WZ.04		2.000.000	800.000		
Kademuren Spaarne	WZ.07				800.000	2.000.000
Totaal		2.762.145	2.679.000	1.479.000	2.029.000	3.679.000

onderhoudsbudget productnr. 090401					
	2013	2014	2015	2016	2017
Groot onderhoud oevervoorzieningen zware constructies GOZC	1.231.611	1.342.011	1.342.011	1.286.811	1.286.811
Groot onderhoud oevervoorzieningen lichte constructies GOLC	46.070	50.070	50.070	48.070	48.070
Totaal	1.277.681	1.392.081	1.392.081	1.334.881	1.334.881

Water

In 2013 vindt actualisatie van het Integraal Waterplan Haarlem plaats, wordt de voorbereiding van de waterverbinding Waarderpolder afgerond en zal het project Waterverbinding Aziweg worden opgestart. De al in uitvoering zijnde projecten, zoals Schoterbos worden afgerond in de eerste helft van 2012.

Het beleid Natuurvriendelijke Oevers leidt tot een onderzoek naar de mogelijkheden van uitvoering aan de oevers van de Jan Gijzenvaart. Hier moeten natuurvriendelijke oevers, aanlegsteigers voor booteigenaren en specifiek beheer in elkaar worden gepast.

Er worden diverse knelpunten in de waterkwaliteit aangepakt, zoals het Van der Aart sportpark. De uitvoering van het genoemde beleid en de aanpak van knelpunten in de waterkwaliteit en -kwantiteit houdt de navolgende jaren prioriteit bij de toewijzing van aan water gerelateerde budgetten.

In 2012 is voor het domein Oevers en Water een strategisch beheerplan opgesteld, in het kader van de Visie en Strategie onderhoud en beheer. Het beheerplan maakt de wijze waarop het beheer gestalte wordt gegeven inzichtelijk op basis van het voor de oevers en water gewenste kwaliteitsniveau. Ook wordt aangegeven welke middelen noodzakelijk zijn.

Onderhoudsbudget productnr. 090401					
	2013	2014	2015	2016	2017
Water op normniveau brengen	427.313	462.713	462.713	445.013	445.013
Integraal waterplan	467.250	467.250	467.250	467.250	467.250
Totaal	894.563	929.963	929.963	912.263	912.263

IP 64.04a, 64.04b						
	IP	2013	2014	2015	2016	2017
Integraal Waterplan Haarlem i.c. Waarderpolder Centrale Watergang	64.04 a	945.413				
Waterplan Schalkwijk i.c. Aziëweg	64.04 b	1.000.000				
Totaal		1.945.413				

9. Domein verkeersregelininstallaties, bewegwijzering en bebording

Verkeersregelininstallaties, bewegwijzering en bebording zijn een belangrijk onderdeel van het verkeerssysteem en in vele gevallen noodzakelijk voor een goede verkeersafwikkeling, voor de veiligheid of voor het realiseren van beleidsdoelen. Binnen dit domein vallen ook de dynamische afsluitingen van de binnenstad en het verwijzingsstelsel naar de parkeergarages. In 2012 is het onderhoudscontract voor de verkeersregelininstallaties gecombineerd met de vervanging voor de verkeersregelininstallaties voor de komende drie jaar aanbesteed. Elk jaar moeten een aantal verkeersregelininstallaties vervangen worden in verband met het einde van de technische levensduur. Voor zover mogelijk worden deze vervangingen uitgevoerd in samenwerking met andere projecten. Voor het komend jaar is de Turfmarkt daar een voorbeeld van. Gelijktijdig met dit project worden de verkeerslichten aan de Kampersingel vervangen. In 2013 worden, indien subsidie wordt verworven, ook verkeersregelingen aangepast om de doorstroming van het openbaar vervoer of fietsverkeer te verbeteren.

Onderhoudsbudget productnr. 080101					
	2013	2014	2015	2016	2017
Vanuit IP 67.19 vervanging verkeersregelininstallaties, naar exploitatie	376.000	376.000	376.000	376.000	376.000

10. Wijkgericht werken

In het programma onderhoudswerken wordt in 2013 voor het laatst¹ onder diverse budgetten jaarlijks bedragen opgenomen voor zaken die uit de wijken naar voren komen, het zogenaamde wijkgericht werken. Deze budgetten worden toegevoegd aan de budgetten die bij de afdeling Wijkzaken/DB&T al beschikbaar zijn.

Daarnaast draagt het onderhoudsbudget dit jaar voor vele miljoenen bij aan herontwikkelingsprojecten, zoals Slachthuisbuurt, Delftwijk, Europawijk-Zuid, Waarderhaven, etc.

¹ Per 2014 wordt de begroting aangepast op het stadsdeelgericht werken volgens de bedragen die in de Visie en Strategie beheer en onderhoud zijn aangegeven voor enerzijds dagelijks beheer en anderzijds groot onderhoud en vervanging. Dan behoeven geen budgetten meer te worden overgeheveld.

Budgetten Wijkgericht werken WZ/DB&T	
	2013
Onderhoud wegen straten pleinen uit onderhoud t.g.v. wijkcontracten (afd. Gebiedsmanagement)	
- GOOV	150.000
Onderhoud wegen straten pleinen uit onderhoud t.g.v. flexibel onderhoudsbudget (afd. Dagelijks Beheer)	
- GOGV	50.000
- GOOV	50.000
- STRM	75.000
Dagelijks onderhoud bijdrage kleine projecten (afd. Dagelijks Beheer)	
- IP 63.19	75.000
- GOGV	35.000
- GOOV	35.000

Afwegingskader voor onderhoudsprojecten

Groot Onderhoud en vervanging

1. Technisch inhoudelijke afweging

1a Staat van onderhoud (risicovol)

Projecten, waar een te lage onderhoudskwaliteit leidt tot een risico voor het gebruik (gevaarstelling), worden onmiddellijk ter hand genomen en krijgen dus een hoge prioriteit.

1b Staat van onderhoud (niet risicovol)

De basis om projecten op de lijst te zetten is dat er onderhoud noodzakelijk is; de onderhoudskwaliteit is lager dan de gewenst. Projecten scoren op ernst en omvang. Het gaat om hoe ernstig de schade is en hoeveel mensen daar last van hebben. → naar 2.

2. Maatschappelijke en bestuurlijke prioriteiten

2a Prioriteiten in gebieden

	prioriteit		prioriteit
Hoofdinfrastructuur lange lijnen	1	Binnenstad (kernwinkelgebied)	3
Hoofdinfrastructuur fietspaden en OV	1	Knooppunten en winkelcentra	3
Hoofdinfrastructuur auto (mobiliteit)	1	Overige parken en groengebieden	3
Woonwijken, transformatiegebieden	1	Woonwijken; consoliderend + beschermd stad	3
Hoofdinfrastructuur overig	2	Bedrijventerreinen	3
Monumentale parken	2	Buitengebied	4

De eerste afweging gaat over gebieden in de stad. Voor de komende periode ligt bij uitvoering van de projecten in Haarlem de prioriteit bij de lange lijnen in de stad (conform de nota Ruimtelijke Kwaliteit). Deze geven de stad haar identiteit. In het Beheer en Onderhoud gaat het hier over de hoofdinfrastructuur. Daarbij hebben fietspaden en OV-voorzieningen en de hoofdinfrastructuur voor de auto een hoge prioriteit. Van de woonwijken krijgen de transformatiegebieden (stadsdelen Oost en Schalkwijk) de hoogste prioriteit. In de periode 2013-2022 gaat minder prioriteit naar de binnenstad (kernwinkelgebied).

2b Prioriteiten in thema's

De tweede afweging gaat over thema's in de stad, aansluitend bij de huidige beleidslijnen. Dit gaat dus over het wegen van de projecten op de mate van bijdrage aan de gewenste beleidsthema's in Haarlem. Projecten die veel bijdragen op deze thema's krijgen een hogere prioriteit.

- De kwaliteit, hoeveelheid en de structuur van groen en water
- De openbare ruimte in samenhang met de historische stad.
- Haarlem als leefbare woonstad
- Toekomstbestendigheid; een duurzame, niet modegevoelige openbare ruimte met lange levensduur.

2c Maatschappelijk draagvlak

De stad is niet van de beheerder of de ontwerper, maar voor de bewoners, gebruikers van de openbare ruimte. Daarom als laatste criterium

- De gebruiker centraal, bij elke ingreep en initiatief staat centraal hoe mensen dit ervaren.

3. Externe randvoorwaarden

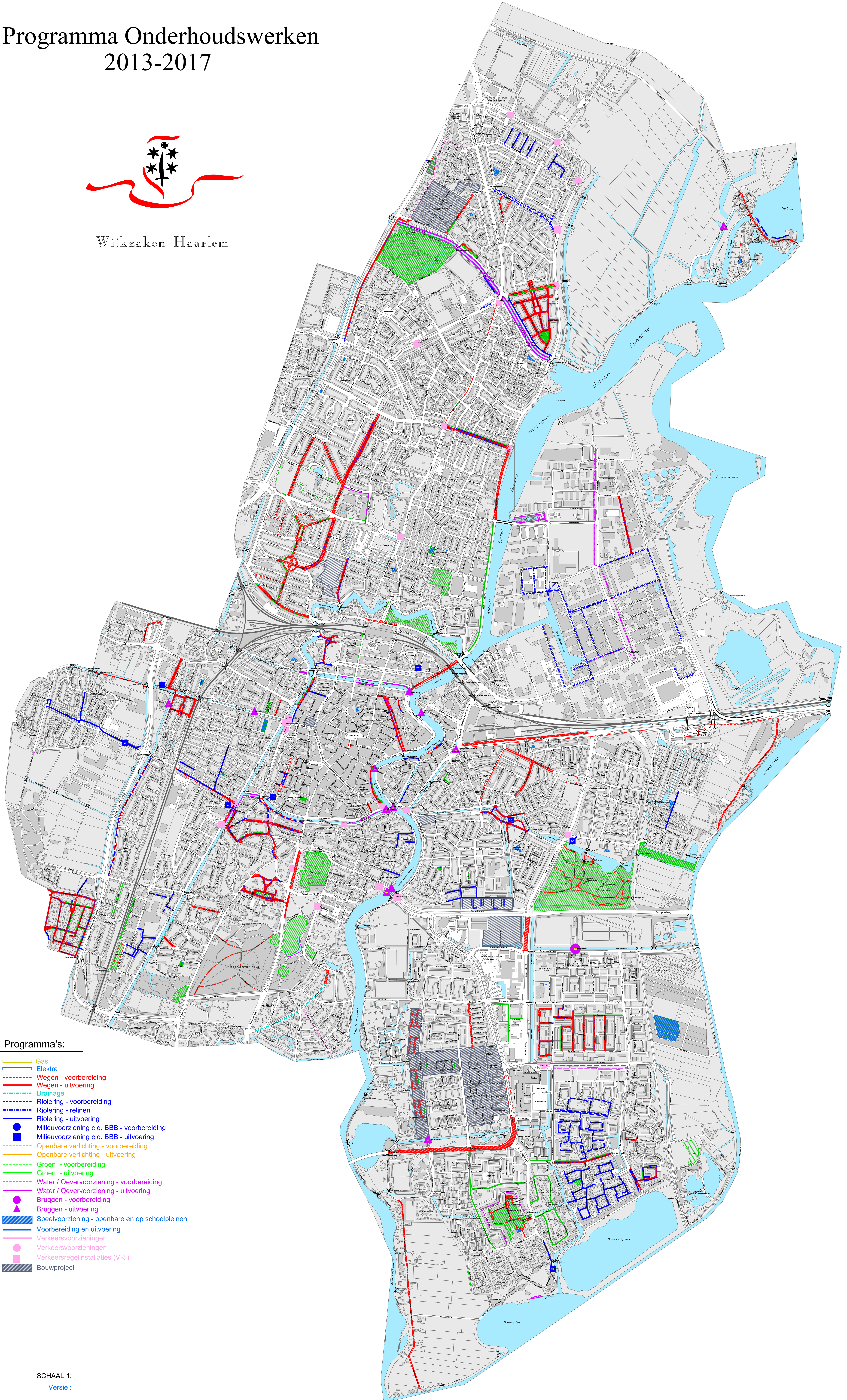
3 Externe randvoorwaarden

De laatste afweging betreft een correctie op basis van externe afspraken, noodzakelijke samenloop van projecten, subsidies en andere externe financiering, etc.

Programma Onderhoudswerken 2013-2017

Wijkzaken Haarlem

Programma's:

- Gas
- Elektra
- - - Wegen - voorbereiding
- Wegen - uitvoering
- - - Drainage
- - - Riolering - voorbereiding
- - - Riolering - relinen
- Riolering - uitvoering
- Milieuvoorziening c.q. BBB - voorbereiding
- Milieuvoorziening c.q. BBB - uitvoering
- - - Openbare verlichting - voorbereiding
- Openbare verlichting - uitvoering
- - - Groen - voorbereiding
- Groen - uitvoering
- - - Water / Oevervoorziening - voorbereiding
- Water / Oevervoorziening - uitvoering
- Bruggen - voorbereiding
- Bruggen - uitvoering
- Speelvoorziening - openbare en op schoolpleinen
- Voorbereiding en uitvoering
- Verkeersvoorzieningen
- Verkeersvoorzieningen
- Verkeersregelinstanties (VRI)
- Bouwproject